

۱۱.۵ تمرینهای فصل ۵

۱ - مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی زیر را در نظر بگیرید

$$y' = e^{xy} , \quad y(0) = 1$$

با استفاده از روش سری تیلور مرتبه‌ی ۳ و با $h = 0.1$ ، تخمینی برای $y(0.1)$ به دست آورید.

۲ - مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی زیر را در نظر بگیرید

$$y' = x^2 + y^2 , \quad y(0) = 1$$

(الف) - مقدار تقریبی $y(0.2)$ را با روش اویلر محاسبه کنید. ($h = 0.1$)

(ب) - مقدار تقریبی $y(0.2)$ را با روش رانگ - کوتای مرتبه‌ی دو محاسبه کنید. ($h = 0.1$)

(پ) - تقریبی برای $y(0.2)$ و $y(0.3)$ با روش آدامس - بشفورتس دوگامی به دست آورید. ($h = 0.1$)

۳ - مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی زیر را با روش رانگ - کوتای مرتبه‌ی دو حل کنید.

$$y' = \frac{1}{1 + x^2 + y^2} , \quad y(0) = 1$$

($y(0.2)$ را با $h = 0.1$ تقریب بزنید.)

۴ - جواب مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی زیر را با روش رانگ - کوتای مرتبه‌ی دو و با $h = 0.1$ از $x = 0$ تا $x = 0.2$ تعیین کنید.

$$y' = \sin x + \sin y , \quad y(0) = 1$$

۵ - مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی زیر را در نظر بگیرید

$$y' = 1 + x \sin(xy) , \quad y(0) = 0$$

(الف) - مقدار تقریبی $y(0.2)$ را با روش اویلر محاسبه کنید. ($h = 0.1$)

(ب) - مقدار تقریبی $y(0.2)$ را با روش رانگ - کوتای مرتبه‌ی دو محاسبه کنید. ($h = 0.1$)

۶ - جواب مسأله‌ی زیر را در $x = 1$ با طول گام $h = 0.5$ با روش اویلر بهسازی شده

$$y' = x^3 + y^2, \quad y(0) = 1$$

۷ - در مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی

$$y' = -y \ln y, \quad y(0) = \frac{1}{e}$$

تقریبی برای $y(0.375)$ با روش $(AB2)$ و با $h = \frac{1}{8}$ به دست آورید، و نتیجه را با مقدار واقعی مقایسه کنید.

۸ - جواب مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی

$$y' = y^2, \quad y(0) = 1$$

را در $x = 2$ با روش رانگ - کوتای مرتبه‌ی ۴ و با طول گام $h = 0.25$ به دست آورید. نشان دهید که جواب عددی در نزدیک $x = 1$ بیکران می‌شود. دلیل آن را بیان کنید.

۹ - در مسأله‌ی

$$y' = -xy^2, \quad y(0) = 1$$

$y(1)$ ، را با استفاده از روش نقطه‌ی میانی و $h = 0.1$ تقریب بزنید. y_1 را با روش اویلر بهسازی شده بیابید.

نشان دهید جواب تحلیلی چنین است $y = \frac{2}{x^2+2}$ ، و $y(1) = \frac{2}{3}$.

۱۰ - مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی زیر را در نظر بگیرید

$$y' = \sin(xy) + \cos(y^2) + e^{-x^2}, \quad y(0) = 1$$

با استفاده از طول گام $h = 0.01$ ، $y(10)$ را با هریک از دو روش زیر تخمین بزنید.

(الف) - روش رانگ - کوتای مرتبه‌ی ۴

(ب) - روش آدامس - بشفورتس مرتبه‌ی ۴ $(AB4)$. مقادیر y_1 ، y_2 و y_3 مورد نیاز را از روش رانگ - کوتای مرتبه‌ی ۴ بیابید.

زمان کامپیوتری را در دو روش با هم مقایسه کنید.

۱۱ - با روش اویلر بهسازی شده و با طول گام $h = 0.1$ ، $y(1)$ را در مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی زیر تقریب بزنید.

$$y''(t) + 4y(t) = 0, \quad y(0) = 1, \quad y'(0) = 0$$

مقدار واقعی $y(1)$ را نیز بیابید.

۱۲ - فرمول $(AM4)$ را به دست آورید و نشان دهید که خطای برشی آن عبارت است از

$$E = -\frac{19h^5}{720}y^{(5)}(\eta)$$

۱۳ - در مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی زیر، $x(1)$ و $y(1)$ را با روش اویلر و اویلر بهسازی شده تخمین بزنید.

$$x'(t) = x(t) + 3y(t) - 1, \quad x(0) = 1$$

$$y'(t) = x(t) - 2y(t) + t, \quad y(0) = 3$$

طول گام را $h = 0.2$ بگیرید.

۱۴ - فرمول میلن برای حل مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی

$$y' = f(x, y), \quad a \leq x \leq b$$

$$y(x_0) = y_0, \quad (x_0 = a)$$

به صورت زیر است

$$y_{i+1} - y_{i-2} = \frac{4h}{3}(2f_i - f_{i-1} + 2f_{i-2}) + \frac{28}{90}h^5y^{(5)}(\xi), \quad x_{i-2} < \xi < x_{i+1}$$

این فرمول را به دست آورید.

۱۵ - در مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی زیر، $y(1)$ را با روش رانگ - کوتای مرتبه‌ی ۴ و با طول گام $h = 0.1$ تخمین بزنید و آن را با جواب واقعی مقایسه کنید

$$y'' - 5y' + 6y = 0, \quad y(0) = 1, \quad y'(0) = 2$$

۱۶ - در مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی

$$y' = x^2 - y^2, \quad y(1.5) = 1.8$$

$y(2)$ را با روش رانگ - کوتای مرتبه‌ی ۴ و با هر یک از طول گامهای زیر تقریب بزنید. با کدام طول گام نتیجه بهتر است ؟

$$h = 0.5, \quad h = 0.1, \quad h = 0.05, \quad h = 0.01$$

$$y' = \sin x + \sin y, \quad y(0) = 1$$

را با روش پیش بینی - تصحیح و با انتخاب $h = 0.1$ از $x = 0$ تا $x = 0.2$ به دست آورید. ($\epsilon = 0.001$ بگیرید)

۱۸ - جواب مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی زیر را

$$\frac{dy}{dt} = e^{t^2} - \frac{y}{t}, \quad y(1) = \frac{e}{2}, \quad 1 \leq t \leq 2$$

(الف) - با روش اویلر و با $h = 0.1$ محاسبه کنید.

(ب) - با روش رانگ - کوتای مرتبه‌ی ۲ و با $h = 0.1$ محاسبه کنید.

(پ) - نشان دهید جواب تحلیلی مسأله $y = \frac{e^{t^2}}{2t}$ است. جوابهای عددی در قسمتهای (الف) و (ب) را با جواب واقعی مقایسه کنید.

۱۹ - در مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی

$$y' = 2x - y, \quad y(0) = -1$$

$y(1)$ را با روش میلن و با $h = 0.1$ تقریب بزنید. مقادیر آغازین را از فرمول رانگ - کوتای مرتبه‌ی ۲ به دست آورید. نتیجه را با مقدار واقعی مقایسه کنید.

۲۰ - جواب مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی

$$\frac{d^2y}{dt^2} - 3\frac{dy}{dt} + 2y = 7e^{2t}, \quad y(0) = 1, \quad y'(0) = -1, \quad 0 \leq t \leq 1$$

را با روش (RK4) و با طول گام $h = 0.1$ به دست آورید، و نتایج را با جواب واقعی مسأله، $y = -8e^{2t} + 7e^t + 3e^{2t}$ مقایسه کنید.

۲۱ - جواب مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی زیر را در $t = 0.5$ و در $t = 1$ با روش رانگ - کوتای مرتبه‌ی ۴ و با طول گام $h = 0.1$ به دست آورید.

$$\frac{dx}{dt} = -2x + 2y + z, \quad x(0) = 0$$

$$\frac{dy}{dt} = -y, \quad y(0) = 1$$

$$\frac{dz}{dt} = 2x - 2y - z, \quad z(0) = 0$$

توجه کنید که جواب تحلیلی چنین است

$$x = e^{-t} - e^{-2t}, \quad y = e^{-t}, \quad z = -e^{-t} + e^{-2t}$$

۲۲ - جواب مسأله‌ی مقدار اولیه‌ی

$$y' = -y + e^t, \quad y(0) = 0, \quad 0 \leq t \leq 1$$

را با روش (AB۴) و با $h = 0.1$ تعیین کنید. مقادیر آغازین را از جواب واقعی آن $y = te^{-t}$ ، به دست آورید.

۲۳ - معادلات تفاضلی همگن زیر حل کنید.

$$y_{k+2} + y_{k+1} - 6y_k = 0 \quad (\text{الف})$$

$$y_{k+2} + y_{k+1} = 2y_k, \quad y_0 = 0, \quad y_1 = 3 \quad (\text{ب})$$

$$x_{k+2} - 2x_{k+1} + x_k = 0, \quad x_0 = 3, \quad x_1 = 2 \quad (\text{پ})$$

$$y_{k+2} = -y_k \quad (\text{ت})$$

$$y_{k+2} - 2y_{k+1} + 4y_k = 0 \quad (\text{ث})$$

$$y_{k+3} - 3y_{k+2} + 3y_{k+1} - y_k = 0 \quad (\text{ج})$$

$$y_{k+3} + y_{k+2} - y_{k+1} - y_k = 0, \quad y_0 = 2, \quad y_1 = -1, \quad y_2 = 3 \quad (\text{چ})$$

$$y_{k+4} + 2y_{k+2} + y_k = 0 \quad (\text{ح})$$

$$y_{n+1} - (2 \cos \alpha) y_n + y_{n-1} = 0 \quad (\text{خ}) \quad (\alpha \text{ ثابت})$$

۲۴ - یک جواب خصوصی برای معادله‌ی زیر بیابید.

$$8y_{k+2} - 6y_{k+1} + y_k = 5 \sin\left(\frac{k\pi}{2}\right)$$

۲۵ - معادلات تفاضلی ناهمگن زیر را حل کنید.

$$y_{k+1} - 2y_k = k^2 \quad (\text{الف})$$

$$y_{k+2} - y_k = -4^k + 3 \cdot 7^k \quad (\text{ب})$$

$$y_{k+2} - 2y_{k+1} + y_k = k \quad (\text{پ})$$

$$y_{k+2} - 6y_{k+1} + 8y_k = 3k^2 + 2 - 5 \cdot 3^k \quad (\text{ت})$$

$$y_{k+3} - 3y_{k+2} + 3y_{k+1} - y_k = 24(k+2) \quad (\text{ث})$$